

Parāda atgūšanas iespējas (atbilstoši normatīvajiem aktiem¹ un to projektiem uz 04.04.2011.)

	Saistību izpilde brīdinājuma kārtībā	Saistību bezstrīdus piespiedu izpilde	Nekustamā īpašuma pārdošana labprātīgā izsolē	Maksātnespējas process	Šķirējtiesa	Maza apmēra prasība tiesā ²	Tiesa
Priekšnoteikumi	<p>Pieļaujama attiecībā uz maksājuma saistībām (pamatotas ar dokumentu):</p> <ul style="list-style-type: none"> kurām iestājies termiņš, par preču pirkumu, piegādi un pakalpojumu sniegšanu, ja nav noteikts izpildes termiņš. <p>Nav pieļaujama, ja:</p> <ul style="list-style-type: none"> maksājums ir saistīts ar neizpildītu pret izpildījumu, parādnieka dzīvesvieta/atraššanās vieta nav zināma vai ir ārpus Latvijas, līgumsods pārsniedz parāda summu. 	<p>Pieļaujama attiecībā uz:</p> <ul style="list-style-type: none"> ar hipotēku vai komercķīlu nodrošinātām saistībām, terminētiem notariāliem līgumiem par naudas samaksu vai kustamās mantas atdošanu, īres/nomas maksu vai telpu atstāšanu attiecība uz notariāli apliecinātiem vai zemesgrāmatā ierakstītiem īres/nomas līgumiem (izņemot dzīvojamo telpu īres līgumus), protestētiem vekseljiem. <p>Pieteikumam tiesai pievieno pierādījumu par brīdinājuma izsniegšanu parādniekam vai ķīlas devējam (ja saistību nodrošina hipotēka vai komercķīla).</p>	<p>Pieteikumu var iesniegt:</p> <ul style="list-style-type: none"> nekustamā īpašuma īpašnieks, hipotekārais kreditors, kuram ir tiesības pārdot ieķīlāto nekustamo īpašumu par brīvu cenu. <p>Pieteikumam tiesai pievieno pierādījumu par brīdinājuma izsniegšanu nekustamā īpašuma īpašniekam, kas noslēdzis hipotēkas līgumu.</p>	<p>Pastāv viena no maksātnespējas pazīmēm:</p> <ul style="list-style-type: none"> nenokārtotas parādsaistības (LVL 1 500 vai LVL 3 000 (SIA vai AS)), nav iespējams izpildīt tiesas nolēmumu, darbiniekam nav pilnībā izmaksāta darba samaksa 2 mēnešus. <p>Pieteikumam tiesai pievieno:</p> <ul style="list-style-type: none"> dokumentus par valsts nodevas, tiesas izdevumu un depozīta samaksu, pierādījumus (atkarībā no pamata): aktu par piedziņas neiespējamību, par prasījuma pamatojumu/apmēru un brīdinājuma izsniegšanu vai nosūtīšanu un apliecinājumu, ka pamatoti iebildumi 3 nedēļu laikā nav celti. 	<p>Pušu vienošanās par strīdu risināšanu šķirējtiesā, t.sk., arī tādu strīdu, kas jau radušies.</p> <p>Civilprocesa likums liedz noteiktu kategoriju lietas izskatīt šķirējtiesā.</p>	<p><i>Naudas piedziņai ja parāda summa nepārsniedz LVL 1 500. Ja ceļ pretprasību, tad šo procesu var piemērot tikai tad, ja pretprasība arī attiecas uz naudas parāda piedziņu līdz LVL 1 500.</i></p>	NAV
Nodevas ³	2% no parāda summas, bet ne vairāk kā LVL 350.	2% no atdodamās mantas vērtības vai parāda summas, bet ne vairāk kā LVL 350.	2% no nekustamā īpašuma vērtības, bet ne vairāk kā LVL 350.	Nodeva par maksātnespējas pieteikumu LVL 250 un depozīts LVL 400 (neatmaksā, ja parādniekam nav mantas un kreditori nevienojas par citu finansēšanas avotu).	Tiesvedības izmaksas nosaka attiecīgā šķirējtiesa. Par izpildu raksta izdošanu 1% no parāda summas, bet ne vairāk kā LVL 200 (ja pastāvīgās šķirējtiesas spriedums).	<i>Nav pieejams.</i>	Atkarībā no prasības summas (Civilprocesa likuma 34. pants), piem., par LVL 20 000 parāda piedziņu valsts nodeva ir LVL 490.
Laiks	Parasti tiesneša lēmums par saistības piespiedu izpildi vai atteikums nodot saistību piespiedu izpildei tiek pieņemts 4-6 nedēļu laikā.	Tiesnesis lēmumu par saistības bezstrīdus piespiedu izpildi pieņem 7 dienu laikā no pieteikuma iesniegšanas (praksē var būt ilgāk).	Tiesnesis lēmumu pieņem 7 dienu laikā no pieteikuma iesniegšanas (praksē var būt ilgāk). Izsolī veic tiesu izpildītājs, pēc tam apgabaltiesa lemj par pircēja īpašuma tiesību nostiprināšanu.	Vidēji 1-2 gadi, bet šis process var būtiski ieiļgt, ja parādniekam bija plaša komercdarbība.	Parasti 4-8 mēneši.	<i>Pašlaik nav prakses.</i>	Parasti pirmās instances tiesas spriedums pieejams 1-2,5 gadu laikā. Apelācijas instances spriedums pieejams 1-1,5 gadu laikā. Kasācijas – 1 gada laikā.
Izpildes apturēšana	3 mēnešu laikā, iesniedzot prasību tiesā un lūdzot apturēt piespiedu izpildīšanu.	6 mēnešu laikā, iesniedzot prasību tiesā un lūdzot apturēt bezstrīdus piespiedu izpildīšanu.	Ceļot prasību un lūdzot prasības nodrošinājumu (parasti šos soļus sper cits parādnieka kreditors).	Kreditora prasījuma apmierināšanu var kavēt/apturēt sūdzība par administratora lēmumiem, kreditoru sapulces lēmumiem vai Maksātnespējas Administrācijas lēmumiem.	Atbildētājs savos paskaidrojumos var norādīt uz apstākļiem, kas liedz tiesnesim izdot izpildrakstu patstāvīgās šķirējtiesas nolēmuma izpildei.	<i>Spriedums nav pārsūdzams (izņemot, ja dokumenti izsniegti bez apliecinājuma par izsniegšanu).</i>	Ceļot prasību un lūdzot prasības nodrošinājumu.

¹ Šis publikācija sniedz ieskatu par Civilprocesa likumā un tā grozījumos piedāvātajiem risinājumiem, bet neaptver ES tiesību normās ietvertos risinājumus.

² Saskaņā ar Tieslietu Ministrijas izstrādāto projektu, kas pieejams Tieslietu Ministrijas mājas lapā.

³ Valsts nodevu apmērs tiesā, neiekļaujot spriedumu/lēmumu izpildes izdevumus, kas rodas saistībā ar tiesu izpildītāja darbībām un juridiskās palīdzības izmaksas.